

LAATIMISOHJE

TALOUSARVIO 2027 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027–2029

YLEISTÄ

Vuoden 2025 tilinpäätös oli 4 186 euroa alijäämäinen. Vuoden 2026 tilinpäätösennuste toimintamenojen osalta on ohjetta laadittaessa pääpiirteittäin budjetoidun mukainen. Budjetoinnin lähtökohtana on oltava käytännössä menojen noin 1 %:n kasvu. Valtionosuuksien kehitys tulee lähivuosina olemaan luultavasti heikkoa. Verotulojen kehitys saattaa olla hieman aiemmin ennustettua parempaa, mutta asiaan liittyy epävarmuutta. Talouden toteumaa, ennustetta vuodelle 2026 ja budjetin loppusummaa jouduttaneen tarkastelemaan syksyn edetessä ja ennusteiden tarkentuessa.

MENOKEHITYS

Arvio palkkasumman muutoksesta vuodelle 2027 on noin 2,5 %.

AIKATAULU

Lautakuntien esitykset kunnanhallituksen kokoukseen 2.11.2026.

Lautakuntien talousarvioehdotusten tulee olla hallinto-osaston käsiteltävissä viimeistään 27.10.2026.

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle annetaan joulukuussa pidettävässä kokouksessa.

LAADINTAMUOTO

Liitteenä on talousarvion laadintamalli. Osastojen tulee tehdä tulosalueistaan mallin mukaiset tekstiosat, sitovat tavoitteet ja toimintaa seuraavat mittarit.

Sitovuustaso valtuustoon nähden on tulosalue ja toimintakate sisältäen ulkoiset menot ja tulot.

TOIMINTATUOTOT

Osastojen tulee tarkistaa palveluidensa hinnoitteluperusteet ja palveluista perittävät maksut ajan tasalle huomioiden toimintaa säätelevät lait ja asetukset.

HENKILÖSTÖMENOT

Sopimuskorotusten vaikutus palkkamenoihin on karkean arvion mukaisesti noin 2,5 % vuonna 2027.

Korotukset ja sivukuluprosentit ajetaan automaattisesti budjetointijärjestelmään alustavan aikataulun mukaisesti syyskuun alussa.

Taloussuunnitteluohjelma sisältää henkilöstövälilehden, johon on palkkaohjelmasta siirtynyt vakinaisen henkilökunnan palkkatiedot. Ohjelma laskee vuosilomapäivien mukaiset korotukset talousarvioon.

Osastot korjaavat ja tarvittavilta osilta lisäävät henkilöstövälilehden vastaamaan osaston talousarvioesitystä.

SISÄISET ERÄT	Sisäisten erien kirjauksesta vastaa palvelun tai suoritteen myyjä. Osastojen tulee tallentaa sisäiset myynnit ja niiden vastakustannuspaikka itsenäisesti. Sisäisten erien myyjän tulee toimittaa vastapuolelle myynnin perusteet ja hyväksyttää ne.
MENOKEHYS	Vuoden 2027 menojen osalta ei määritellä erillistä menokehysprosenttia, vaan osastojen tulee laatia budjetti niin, että koko kunnan tasolla tavoitetaan menojen n. 1 %:n kasvu. Talousarviota voidaan joutua tasapainottamaan syksyn aikana merkittävästikin tästä ohjeesta poiketen.
INVESTOINNIT	Kunnan talouden tasapainon ylläpitämiseksi investointisuunnitelma on pidettävä maltillisena. Käyttötalouden tasapainon ja lainanoton kannalta keskimääräiset vuotuiset investoinnit eivät saisi ylittää vuosikatteen tasoa. Vuonna 2027 nettoinvestointien tason tulisi asettua noin 1 miljoonan euron tuntumaan. Lautakuntien tulee käsitellä omien toimialojensa investointiesitykset vuoden 2027 talousarvioon. Investoinnit ovat sitovia hankeryhmäkohtaisesti nettomäärärahana.
TALLENNUSPOHJA	Ohjelmaan on kopioitu valmiiksi vuoden 2026 talousarvio ja vuoden 2025 tilinpäätös. Kaikki luvut tallennetaan tilikohtaisesti.
RISKIKARTOITUS	Talousarvion laadinnan yhteydessä osastojen on läpikäytävä talousarvion tuomat riskit ja arvioita ne sekä laadittava riskikartoitus.